

Föreningsarbete

Bilda en bygdegårdsförening

Som hjälp för den som tänker bilda en bygdegårdsförening har följande handledning sammanställts.

Vilka kan vara med i bygdegårdsföreningen?

Ett av villkoren för erhållande av bidrag från staten till en samlingslokal är, att lokalen står öppen för alla. Detta innebär att det inte får vara fråga om en renodlad klubblokal utan att alla ska ha tillträde till den. Går man ihop flera föreningar på orten för att driva en samlingslokal är det lämpligast att bilda en bygdegårdsförening, en ideell förening. Helst bör denna bestå av representanter för samtliga de organisationer på platsen som kan tänkas komma att använda sig av lokalen samt av enskilda. På så vis blir lokalen en allas gemensamma angelägenhet, ett bygdens centrum för kultur och samling och där alla kan trivas och kännas sig hemma.

Hur bildas en bygdegårdsförening?

Någon tar initiativet till ett sammanträde, dit alla med intresse för bygdegårdsfrågan inbjuds, bland annat de olika föreningarna på orten. På detta möte redogör någon för bygdegårdsfrågans läge och i korthet för hur man tänkt sig att frågan ska kunna lösas. Genom kontakter med Bygdegårdarnas Riksförbund eller med bygdegårdsdistriktet kan någon person därifrån medverka på mötet. Sedan ordförande och sekreterare för mötet utsetts, lämnas ordet fritt för diskussion. Är majoriteten av de närvarande för att en bygdegård bör anskaffas väljer mötet en interimsstyrelse. Den kan exempelvis bestå en representant för varje förening på orten. Då denna interimsstyrelse i allmänhet blir stor och därför mindre arbetsduglig kan ett mindre arbetsutskott väljas för att sköta de löpande uppgifterna.

Mötet beslutar också att uppdra åt interimsstyrelsen att närmare undersöka intresset för en bygdegård. Mötet kan också uttala sig för att man hos kommunen ska söka ett anslag för denna undersökning och utredning samt till ritningskostnaderna. (Dagordning, se bilaga 1).

Interimsstyrelsens uppgifter

Interimsstyrelsens första uppgift blir nu att från Bygdegårdarnas Riksförbund rekvirera förslag till stadgar för en bygdegårdsförening. Interimsstyrelsen bör också undersöka var lokalen lämpligen bör ligga samt om det finns möjligheter att där förvärva en tomt. Det kan kanske finnas någon lokal som kan göras om till bygdegård.

Interimsstyrelsen bör ta kontakt med kommunen för att efterhöra deras synpunkter. Oftast är kommunens uppfattning beträffande behovet av lokal och ekonomiskt bidrag mycket viktigt och i bland avgörande.

Interimsstyrelsen bör göra en utredning om vilka andra servicebehov som finns på orten till exempel barnstuga, pensionärsmåltider, bibliotek eller hantverkslokal samt undersöka möjligheter, fördelar och nackdelar med att inrymma dem i bygdegården.

Interimsstyrelsen bör driva en aktiv informationskampanj genom personlig påverkan och eventuellt utarbeta en liten broschyr som kan delas ut. Det är viktigt att få hela bygden intresserad redan från början och att alla får klart för sig att bygdegården är avsedd att bli hela bygdens samlingslokal.

Interimsstyrelsen bör ta fram ritningsskisser och kostnadsberäkningar för att kunna göra en finansieringsplan. Här kan riksförbundet bidra med hjälp

Konstituerande sammanträde

Till det konstituerande sammanträdet kallas alla, som visat intresse för projektet. Definitivt beslut fattas nu om att bilda bygdegårdsföreningen, stadgar antas och styrelse väljs. (Dagordning vid bildande av bygdegårdsförening, se bilaga 2).

Man diskuterar även de av interimstyrelsen framtagna skisserna till planlösning av bygdegården. Vidare bör man diskutera den preliminärt uppgjorda finansieringsplanen och besluta om eventuella åtgärder i anslutning till densamma.

Styrelsens uppgifter

Sammanträdet bör nu ge den nyvalda styrelsen följande uppdrag:

- 1) Inkassera avgifterna
- 2) Skaffa tomt
- 3) Skaffa ritningar
- 4) Söka statsbidrag

Avgifter

Då beslut fattas om stadgar beslutas också vilket avgiftssystem föreningen ska ha. Användning av systemet med årsavgifter är här att föredra eftersom det ger en årlig kontakt med medlemmarna och i de flesta fall större intäkter till föreningen. För att finansiera själva bygget kan man anordna en insamling eller insatstäckning. Det blir nu styrelsens sak att inkassera avgifterna enligt stämmans beslut. Kvitton för erlagd avgift kan rekvideras från BR.

Befintliga lokaler

Har man en befintlig lokal bör man bestämma sig för vad man ska göra, till exempel ombyggnad eller upprustning.

Tomten

För att få statliga bidrag måste föreningen inneha marken med äganderätt, tomträtt eller betryggande nyttjanderätt i regel minst 25 år. Skaffa därför tomt snarast möjligt och se till att Ni får lagfart respektive nyttjanderätt på den.

Ritningar

För att erhålla statsbidrag till bygdegården måste ritningar vara godkända av Boverkets samlingslokaldelagation. Då det ställs rätt stora krav på planlösning med mera är det nödvändigt, att någon med erfarenhet att rita samlingslokaler gör ritningarna. Om intresse finns kan BR förmedla kontakter med konsulter.

Ansökan om statsbidrag med mera

Bygdegårdarnas Riksförbund hjälper sina medlemmar med ansökan om förhandsgranskning av ritningar samt med ansökan om statsbidrag.

Bygdegårdarnas Riksförbund står i övrigt sina medlemmar till tjänst med råd och upplysningar.

Bilaga 1

Dagordning

vid sammanträde med intresserade för bildande av en bygdegårdsförening.

- 1) Hälsningsanförande/Mötets öppnande
- 2) Val av ordförande och sekreterare för dagens möte
- 3) Val av två justeringsmän
- 4) Föredrag eller en kort redogörelse över samlingslokalfrågans läge samt hur man tänkt sig frågans lösning
- 5) Diskussion med anledning av föredraget
- 6) Uttalande om bildandet av en bygdegårdsförening
- 7) Val av interimsstyrelse (lämpligen bör denna bestå av en representant för varje förening på platsen jämte en representant för kommunen)
- 8) Beslut om teckning av intresserade medlemmar
- 9) Beslut om framställning till kommunen om anslag till utredning om lokalfrågan samt till ritningskostnader m.m.
- 10) Beslut om uppdrag åt interimsstyrelsen såsom att:
 - a. upprätta förslag till stadgar
 - b. undersöka möjligheterna att erhålla statsbidrag
 - c. framlägga förslag om lämplig tomt
 - d. skaffa ritningsskisser samt preliminärt kostnadsförslag för en lämplig bygdegård
 - e. undersöka möjligheter att samordna kommunal, landstings- eller annan service med bygdegården
- 11) Övriga frågor
- 12) Avslutning

Bilaga 2

Dagordning

vid konstituerande sammanträde

- 1) Mötets öppnande
- 2) Val av ordförande, sekreterare och pressreferent för dagens möte
- 3) Val av två justeringsmän
- 4) Beslut om bildande av en bygdegårdsförening
- 5) Beslut om föreningens namn
- 6) Beslut om anslutning till Bygdegårdarnas Riksförbund
- 7) Beslut om belopp och regler för medlemsavgiften
- 8) Antagande av stadgar
- 9) Beslut om antalet styrelseledamöter och suppleanter
- 10) Val av ordförande i föreningen
- 11) Val av övriga styrelseledamöter och suppleanter
- 12) Val av revisorer jämte suppleanter
- 13) Beslut om firmatecknare
- 14) Beslut angående interimsstyrelsens förslag till bygdegård tomt, storlek, planlösning m.m.
- 15) Beslut om uppdrag åt styrelsen såsom att:
 - a. inkassera medlemsavgiften
 - b. anskaffa ritningar, göra upp kostnadsberäkningar, finansieringsplan och driftskalkyl
 - c. söka förhandsgranskning av projektet hos Boverket
 - d. söka förhandsbesked om bygglov
 - e. söka statliga bidrag
- 16) Övriga frågor
- 17) Avslutning